

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор

Інституту інформаційних
технологій і засобів навчання
НАПН України

В.Ю. Биков

«СХВАЛЕНО»

рішенням Вченої ради

Інституту інформаційних
технологій і засобів навчання
НАПН України

Протокол № 9 від 11.07.2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про педагогічну практику аспірантів Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії (перший науковий)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація	Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

Київ – 2019

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Положення про педагогічну практику аспірантів Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Інститут) регламентує порядок і форми проходження аспірантами денної та заочної форм навчання практики викладання в закладах вищої освіти (далі – ЗВО), та розроблене відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261.

1.2. Педагогічна практика на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу у закладах вищої освіти. Практика викладання в закладах вищої освіти є невід’ємним складником освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії на третьому році навчання в аспірантурі Інституту і її проходження є обов’язковим для усіх форм навчання.

1.3. Організатором педагогічної практики аспіранта є науковий відділ Інституту, за яким закріплений аспірант.

1.4. Базою для проходження педагогічної практики є ЗВО, до якого направлений аспірант.

1.5. Зміст і тривалість педагогічної практики визначаються робочим навчальним планом підготовки докторів філософії Інституту та цим Положенням.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Метою педагогічної практики (практики викладання в ЗВО) є закріплення теоретичних знань, практичних навичок й умінь роботи викладача закладу вищої освіти. Практика передбачає вирішення наступних завдань:

- ознайомлення аспірантів з основними принципами організації і методами викладання дисциплін, які пов’язані зі спеціальністю: 011 Освітні, педагогічні науки, спеціалізацією «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»;
- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача ЗВО, зокрема, оволодіння аспірантами комунікативними компетентностями, необхідними для якісного читання лекцій, ведення семінарських і практичних занять, застосування інформаційно-комунікаційних технологій навчання та сучасного обладнання;
- виховання в аспірантів творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- формування в аспірантів потреб у підвищенні своєї наукової та науково-педагогічної кваліфікації;
- оволодіння аспірантами навичками та вміннями організації науково-дослідної роботи студентів.

2.2. В результаті проходження педагогічної практики (практики викладання в ЗВО), аспіранти повинні оволодіти такими знаннями та вміннями:

- знати та розуміти методологічні й концептуальні засади організації навчальних занять у ЗВО, викладання фахових дисциплін, діяльності викладача та студентів, теоретико-методичних аспектів організації наукової і педагогічної діяльності;
- вміти аналізувати робочі та навчальні програми фахових дисциплін, самостійно планувати структуру навчальних занять та розробляти методiku їхнього проведення;
- вміти здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати освітній процес, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблемні ситуації, приймати рішення щодо їхнього вирішення;
- вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями,

- оцінювати власні педагогічні дії та дії студентів відповідно до поставленої мети, робити висновки та приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття;
- вміти організовувати діалогічне спілкування зі студентами, стимулювати студентів до активної роботи на заняттях;
 - оволодіти методикою проведення лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять; новітніми педагогічними технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою та професіоналізмом.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

3.1. Загальний обсяг педагогічної практики (практики викладання в ЗВО) згідно з робочим навчальним планом складає 2 кредити ЄКТС (60 годин) у шостому семестрі навчання.

Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 48 навчальних годин практики.

На аудиторне навантаження (читання лекцій, проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 12 навчальних годин практики.

3.2. Педагогічна практика аспіранта включає активну та пасивну практики.

Пасивна практика передбачає відвідування лекцій, семінарських і практичних занять і лекцій з урахуванням спеціалізації кафедри та напряму наукового дослідження аспіранта, їх аналіз та обговорення.

Активна практика включає самостійне проведення аспірантом семінарських і практичних занять, читання лекцій з начальних дисциплін, які пов'язані зі спеціалізацією «ІКТ в освіті» та у контексті наукового дослідження аспіранта.

3.3. Зміст педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО) передбачає:

- ознайомлення з організацією і плануванням навчальної діяльності на відповідній кафедрі та в закладі вищої освіти в цілому;
- вивчення науково-методичного досвіду викладання дисциплін на відповідній кафедрі, зокрема, навчальних дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю «ІКТ в освіті» та в руслі яких виконується дисертаційне дослідження аспіранта;
- планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять;
- організація самостійної роботи студентів;
- відвідування та аналіз навчальних занять інших викладачів і аспірантів-практикантів, проведених у закладі вищої освіти;
- ознайомлення з організацією науково-дослідної роботи відповідної кафедри, провідними науковими школами або лабораторіями ЗВО.

3.3. Відповідальність за організацію практики аспіранта несе відділ Інституту, за яким закріплений аспірант та науковий керівник практики аспіранта.

3.4. Захист педагогічної практики (практики викладання в ЗВО) здійснюється на засіданні відділу Інституту, до якого прикріплений аспірант, на підставі звітних документів аспіранта, та оцінюється за 100-бальною шкалою (60 і більше балів – зараховано; 59 і менше балів – не зараховано).

Звітна документація аспіранта із проходження педагогічної практики включає:

- Загальний звіт про проходження практики, підписаний аспірантом, науковими керівниками практики аспіранта (Додаток 1);
- Щоденник практики (Додаток 2);
- Характеристика наукового керівника практики аспіранта.

3.5. Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.

3.6. Аспіранти, які з поважних причин не змогли пройти педагогічну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений науковим відділом Інституту, за яким закріплений аспірант та ЗВО, в якому аспірант повинен проходити практику.

3.7. Аспіранти, які проводять заняття за трудовою угодою в ЗВО, звільняються від практики з відповідним поданням до Інституту довідки з місця роботи та зазначених вище звітних документів.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПРАКТИКАНТА

4.1. Аспірант має право:

- отримувати консультації від наукового керівника, викладачів кафедри ЗВО з усіх питань проведення педагогічної практики;
- за попередньою домовленістю відвідувати заняття викладачів ЗВО з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом;
- проводити під час педагогічної практики за погодженням із завідувачем кафедри ЗВО методичні, педагогічні та інші наукові експерименти за матеріалами свого дослідження.

4.2. Аспірант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, визначені даним Положенням; виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;
- підпорядковуватися правилам внутрішнього розпорядку ЗВО, розпорядженням адміністрації закладу та наукового керівника практики;
- своєчасно подати всю необхідну звітну документацію до відділу аспірантури та докторантури Інституту.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

5.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням педагогічної практики (практики викладання в ЗВО) аспіранта покладається на в.о. завідувача аспірантури та докторантури Інституту.

5.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО) здійснюється його науковими керівниками практики, які:

- забезпечують організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджують загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирають тематику занять і навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надають методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролюють роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживають заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готують відгук про проходження практики аспірантом та спільно виставляють оцінку за проходження педагогічної практики.

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта ____ року навчання _____
(ПІБ аспіранта в родовому відмінку)

Спеціальність: _____
(шифр та назва спеціальності, за якою навчається)

Відділ _____
(Науковий відділ ІТЗН НАПН України, до якого прикріплений аспірант)

Термін проходження практики: _____

Тема дисертаційного дослідження: _____

Науковий керівник практики: _____

(ПІБ наукового керівника, науковий ступінь, вчене звання)

Назва ЗВО (бази практики): _____

Керівник від бази практики (ЗВО): _____

(ПІБ керівника, посада в ЗВО, науковий ступінь, вчене звання)

Мета педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО)

Завдання педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО)

Результати проходження педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО)

Підпис аспіранта _____

Підпис керівника практики _____

Підпис керівника
від бази практики (ЗВО) _____

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта _____ року навчання _____
(ПІБ аспіранта в родовому відмінку)

Спеціальність: _____
(шифр та назва спеціальності, за якою навчається)

Відділ _____
(Науковий відділ ІТЗН НАПН України, до якого прикріплений аспірант)

Термін проходження практики: _____

Тема дисертаційного дослідження: _____

Науковий керівник практики: _____

(ПІБ наукового керівника, науковий ступінь, вчене звання)

Назва ЗВО (бази практики): _____

Керівник від бази практики (ЗВО): _____

(ПІБ керівника, посада в ЗВО, науковий ступінь, вчене звання)

Підпис аспіранта _____

Підпис керівника практики _____

Підпис керівника
від бази практики (ЗВО) _____

Загальний обсяг педагогічної практики згідно навчального плану складає 2 кредити ЄКТС (60 годин).

Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 48 навчальних годин практики.

На аудиторне навантаження (читання лекцій, проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 12 навчальних годин практики.

Навчально-методична робота (48 годин)

№	Вид роботи	Обсяг	Оцінка виконання наукового керівника (виконано/не виконано)
1	Відвідування лекцій викладачів і їх аналіз	4 год	
2	Відвідування лекцій аспірантів-практикантів і їх аналіз	4 год	
3	Відвідування семінарських і практичних занять викладачів і їх аналіз	4 год	
4	Відвідування семінарських і практичних занять аспірантів-практикантів і їх аналіз	4 год	
5	Підготовка до проведення лекцій та практичних/семінарських занять, збір та аналіз матеріалів		
6	Консультації з науковими керівниками практики		
7	Методична робота		
8	Інші види навчально-методичної роботи		
Всього		48 год	

Аудиторна робота (12 годин)

№	Вид роботи	Обсяг	Оцінка виконання наукового керівника (виконано/не виконано)
1	Проведення лекції	2 год	
2	Проведення лекції	2 год	
3	Проведення семінарського/практичного заняття	2 год	
4	Проведення семінарського/практичного заняття	2 год	
5	Проведення семінарського/практичного заняття	2 год	
6	Проведення семінарського/практичного заняття	2 год	
Всього		12 год	

Оцінка виконання плану проходження педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО) науковим керівником практики аспіранта

Науковий керівник практики _____ / _____
(підпис) (ПІБ)

Оцінка виконання плану проходження педагогічної практики аспіранта (практики викладання в ЗВО) науковим керівником від бази практики (ЗВО)

Керівник від бази практики (ЗВО) _____ / _____
(підпис) (ПІБ)

Висновок відділу

Завідувач відділу _____ / _____
(підпис) (ПІБ)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 20__ р.